

CV НА ДУМА

Илиана Благомирова Николова

ОУ „Княз Александър I”, гр. Пловдив

CV OF A WORD

Iliana Blagomirova Nikolova

Primary School „Knyaz Alexander I“, city of Plovdiv

Abstract: “CV of a word” is a complex task which is suitable for the Bulgarian language and Literature classes at the early stages of education. The purpose of the task is for the children to be able to demonstrate their knowledge for a specific word in an entertaining way but at the same time similar to writing a real personal CV. To do so, they must apply all their cognitions according to the spelling, grammatical, phonetic and morphological features of the language all in just one task. The exercise is interesting and enjoyable for the students and the results are all expected and predictable. While working on the task, the children are having fun, developing their academic knowledge and feel for aesthetics. The assignment is useful and ensures that in the future students will be able to create their own competitive personal CV without difficulty, meeting the requirements of the European and international model and standard- an important condition for successful implementation in the modern world.

Keywords: exercise, knowledge, summary, parts of speech

Обучението по български език и литература играе основна роля за формирането и развитието на личността, тъй като езикът е основно средство за човешкото общуване. То има важен принос за усвояване формите на социално взаимодействие и поведение, за опознаване на действителността, за интелектуалното развитие и приобщаването на детската личност към многовековния човешки опит както в национален, така и в световен мащаб, а също за адаптацията на детето в съвременния живот.

След влизането на България в ЕС у нас се разработват и внедряват държавни образователни стандарти и редица проекти за модернизация и развитие на образованието, базирани на актуалните изисквания на Европейската комисия по образование. В тези изисквания са дефинирани осем основни ключови компетентности, овладяването на които е условие за адекватна личностна реализация и социално развитие в живота, работата и обучението [1].

В този контекст, практиката която ви представям, кореспондира със съвременната визия за целите и съдържанието на обучението по български език в начален етап. Създаването ѝ е провокирано от значимостта на обучението по български език за степен 1-4 клас. Промените в тази образователна степен се развиват динамично и следват тенденциите и изискванията за интегриране на българската образователна система с европейската. За постигане на целите на националните образователни стратегии, а също и в подкрепа на всички работещи модели и традиции в обучението по роден език, се отчита необходимост от активно развитие на практическите дейности в обучението по български език. В този смисъл целите и

съдържанието му в началните класове се актуализират, като се търсят възможности за подобряване на практическата езикова подготовка на малките ученици [2]. Стремелът е основните ключови компетентности на учениците да се формират с лекота, да се изгради базовата грамотност като необходима предпоставка за овладяване на функционалната грамотност.

Резултатите към които всеки съвременен начален учител се стреми са свободно и успешно общуване на учениците, личностно и културно обогатяване и израстване, плавно адаптиране към света, който ги очаква.

Предлагам на вниманието ви един семпъл, практичен, гъвкав и ефективен модел, който създадох в практиката си като начален учител и заедно с моите ученици използваме с удоволствие в часовете по български език и литература 1-4 клас.

Проблемът, който стимулира създаването на модела „CV на дума” е съвсем конкретен – липса на единна задача, която да позволява комплексното обобщаване и регулярното упражняване на знанията по български език в начален етап.

Целта на конкретната практика е по нов, полезен и увлекателен начин, под формата на игра и с препратка към развиване на умения за писане на изчерпателно и коректно личностно CV в бъдеще, децата да могат да синтезират знанията си за дадена дума, независимо каква част на речта е тя, като приложат всички изучени до момента в съответната степен правописни правила, граматични, фонетични и морфологични знания. Интересното в случая е, че реализирането на тази цели се използва само едно единствено комплексно задание.

Абревиатурата „CV” е съкращение на латинското „Curriculum Vitae” [курикулум вите], което означава „ход на живота”. То семантично съвпада с гръцкото „автобиография”, което означава „описание на живота”. Още при първоначалното представяне на заданието на децата се обяснява смисъла на това съкращение. В процеса на работа със заданието абстрактността на абревиатурата постепенно отпада. Съкращението се осмисля от децата, а тези от тях, които изпитват затруднение го заместват със „описание на живота на думата” толкова време, колкото им е необходимо.

Условието на задачата, която децата разпознават под наименованието „ CV на дума” е кратко и ясно: *Направете CV на думата...../посочва се конкретна дума/.*

Задачата се реализира на специално създадена за целта бланка, по подобие на шаблона, по който е структурирано едно реално личностно CV. Бланката е универсална, формат А4. Това позволява, бланките от всички направени такива упражнения да се съхраняват удобно в класър за всеки един ученик и да запазят в себе си информация как детето развива уменията си да синтезира знанията си по български език в отделните степени на начален етап.

The image shows a blank form titled "CV на дума" (CV on a word). It includes a box for a drawing and a field for the word. Below are sections for personal information (name, age, gender, address, phone, email), family information (parents, siblings), and educational background (school, subjects, grades, extracurricular activities, and hobbies).

Фиг. 1. Бланка за CV на дума

Упражнението дава възможност много лесно да се проследи прогресът на всеки, а също да се отчетат пропуски в знанията му или да се диагностицират обучителни затруднения, ако има такива.

Заданието може да се използва редовно, всеки ден или винаги когато е необходимо за целите на урока по български език. То не отнема време – до 10 мин. от учебния час и затова е подходящо за реализирането на дейности с различен образователен характер– преговор, обобщение, контролна работа, писмено изпитване, домашна работа, проект и др.

Използва се съобразно знанията за думите като части на речта, които учениците имат в съответната степен, което го прави удобно за реализиране на спираловидния принцип в обучението по български език в начален етап. Подпомага анализа и синтеза. Децата могат да направят самостоятелно „описание на живота” на конкретната дума, като запишат всичко което знаят за нея до момента - каква част на речта е, какви са граматическите и правописните ѝ особености, може ли да се членува и степенува, колко броя букви и срички има и т. н. Те изработват и оцветяват звуков модел на думата като за изразяването на различните звукове и фонетичните им особеностите използват цветове, форми и елементи. Учениците могат да включват думата в различни по цел на изказване изречения. Задачата умело надгражда знанията и ги затвърдява до степен да ги превърне с лекота в умения и компетентности.

Фиг. 2. CV на дума

На бланката за „CV на дума” е отделено специално пространство за визуализиране на думата. Там, на мястото на снимката в реалното CV, децата рисуват думата и показват как изглежда тя за тях. Така се реализират и множество междупредметни и интеркултурни връзки с други учебни предмети в начален етап.

Фиг. 3. CV на съществително име

Упражнението е подходящо и приложимо и в първи клас, по време на буквения период, когато децата изучават буквите. Тогава използваме заданието в друга негова форма „CV на буква”.

да се реализира учебно-възпитателният процес, без да нарушава целостта на образователната норма.

Литература

[1] МОН Учебни програми по български език и литература 1-4 клас

Христозова, Г. Учебната задача по български език. Бургас: ИК „Т.Калоянов“, 2003

За контакт с автора

Илиана Николова

e-mail: iliana.nikolova@ka1.bg